

Wiesław Władyka

"Najdawniejsze czasopisma polskie na Śląsku 1789-1854", Franciszek Antoni Marek, Wrocław 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/45, 166

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ MAREK Franciszek Antoni: Najdawniejsze czasopisma polskie na Śląsku 1789-1854. Wrocław 1972 PWN, s. 316, nlb. 4, ilustr. Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, z1 60.-

Autor przedstawia historię prasy polskiej na Śląsku /bez Śląska Cieszyńskiego, wchodzącego wówczas w skład Austrii/ od r. 1789, tj. od wydania pierwszego polskiego czasopisma pt. "Gazety Śląskie dla Ludu Pospolitego", do r. 1854, tj. do początku okresu - trwającego do r. 1868 - kiedy na całym Śląsku pod panowaniem pruskim nie ukazywało się żadne czasopismo polskie. Praca, wzbogacona licznymi przypisami, cytatami, ilustracjami, składa się z dziesięciu rozdziałów, omawiających działalność w tym okresie cenzury pruskiej, rozwój prawa prasowego w Prusach, a następnie kolejno poszczególne gazety polskie wydawane na Śląsku; nasświetla wszechstronnie treść omawianych gazet jak i metody prowadzonej w nich pracy redakcyjnej. Książka dostarcza dowodów, że prasa polska na Śląsku, jako podstawowy środek masowej informacji, pełniła istotną rolę w walce o polskość tych ziem.

BP/45/63

W.W.

/II/ ŻBIKOWSKI Piotr: Kierunki rozwoju poezji polskiej po roku 1800. "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie. Nauki Humanistyczne. Filologia Polska". Rzeszów 1970/druk 1971/ z. 5 s. 9-24.

Szkic historycznoliteracki, przynoszący ogólną charakterystykę literatury polskiej, a szczególnie poezji, pierwszego dwudziestopięciolecia XIX w. Autor - w ślad za pracami J. Nowaka-Dłużewskiego - podejmuje próbę rehabilitacji tego okresu kulturalnego i wskazuje na pewne - dotychczas niedoceniane - elementy treściowe i skomplikowania formalne, takie jak np. obecność tematu walki zbrojnej o odzyskanie bytu narodowego, zanik oświeceniowych tendencji moralistyczno-dydaktycznych, rozwój liryki.

BP/45/64

E.Sz.